

WIEŚC GMINNA

Z CHMIELNIKA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
BŁĘDOWA TYCZYŃSKA * BORÓWKI * CHMIELNIK * WOLA RAFAŁOWSKA * ZABRATÓWKA
Grudzień 2022 Nr 3/2022

„Niech blask Twojego narodzenia rozjaśni noc świata.
Niech moc Twojego orędzia miłości zniweczy butne podstępny zło.
Niech dar Twojego życia pozwoli nam coraz lepiej rozumieć,
jaką wartość ma życie każdej ludzkiej istoty.”

Jan Paweł II,

/Boże Narodzenie, Watykan 2003 r./

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, błogosławieństwa Bożej Dzieciny oraz wszelkiej pomyślności w życiu prywatnym i zawodowym. Niech będzie to czas pełen wzajemnej życzliwości, optymizmu i ciepła, a Nowy 2023 Rok, przyniesie pozytywne zmiany, obudzi radość i nadzieję.

Przewodnicząca Rady Gminy
Grażyna Małgorzata Drażek

W ó j t G m i n y
Krzysztof Grad

Chmielnik, Boże Narodzenie 2022 rok

W NUMERZE

URZĄD GMINY INFORMUJE 2

Sesje Rady Gminy Chmielnik	2
Inwestycje i remonty gminne w 2022r.	3
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	5
Ewidencja zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	5
Dostosowanie parteru UG w Chmielniku na potrzeby osób niepełnosprawnych	6
Cyfrowa gmina	7

OŚWIATA I KULTURA 8

Integracja wokół ognia i światła	8
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa w Szkole Podstawowej nr 3 w Chmielniku	10

Sala terapeutyczno-rehabilitacyjna „Trójkowy zakątek – rozwoju początek”	11
20. rocznica nadania Szkole Podstawowej w Woli Rafałowskiej imienia Stefana Kard. Wyszyńskiego	11
„Grzybów było w bród...” – w Zabratówce grzyby zbieramy i wiedzę o nich mamy!	12
Wycieczka uczniów SP w Zabratówce do Markowej i Łańcuta	13
Wspomnienie Narodowego Czytania „Ballad i romansów” w Szkole Podstawowej w Zabratówce	14
„Mury mówią”	14
Warsztaty ekologiczne "Zielono mi"	15
Okiem i piórkem z życia Szkoły Podstawowej w Woli Rafałowskiej	15
Przyjeżdż do nas MIKOŁAJU, MIKOŁAJU...	18

Magiczny czas	19
Dookoła nas	19
Podróż w czasie	20

STOWARZYSZENIE 21

Kończy się 2022 rok	21
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrach miejscowości	22

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA 23

Ocalić od zapomnienia	23
-----------------------	----

Urząd Gminy informuje

SESJE RADY GMINY CHMIELNIK

Na ostatnich sesjach Rady Gminy Chmielnik VIII kadencji w dniach 29 listopada 2022 r. i 8 grudnia 2022 r. podjęto między innymi następujące uchwały:

SESJA NR XXXVII

1. UCHWAŁA NR XXXVII/245/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia „Rocznego Programu Współpracy Gminy Chmielnik z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”.
2. UCHWAŁA NR XXXVII/246/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chmielnik na 2023 rok.
3. UCHWAŁA NR XXXVII/247/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miasto Rzeszów.
4. UCHWAŁA NR XXXVII/248/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Chmielnik Nr IX/64/2019 z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia regulaminu określającego wysokość i szczegółowe warunki przyznawania dodatku motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, szczegółowe warunki ob-

liczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, dodatku za wysługę lat, wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Chmielnik.

5. UCHWAŁĘ NR XXXVII/251/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmian budżetu i zmian w budżecie Gminy Chmielnik na 2022 rok
6. UCHWAŁĘ NR XXXVII/252/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chmielnik na lata 2022-2029
7. UCHWAŁA NR XXXVII/253/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie wyrażenia zgody na umorzenie należności pieniężnej przypadającej Gminie Chmielnik.
8. UCHWAŁA NR XXXVII/254/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu w dowozie uczniów niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli.

SESJA NR XXXVIII

1. UCHWAŁA NR XXXVIII/255/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości pobieranego na terenie Gminy Chmielnik

2. UCHWAŁA NR XXXVIII/256/2022 Rady Gminy Chmielnik z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie określenie wysokości stawek podatku od środków transportowych

Treści uchwał Rady Gminy znaleźć można w BIP Gminy Chmielnik pod adresem www.bip.chmielnik.pl w dziale prawo lokalne – uchwały.

Adam Tereskiewicz

INWESTYCJE I REMONTY GMINNE W 2022R.

W związku ze zbliżającym się końcem roku 2022 nadzedł czas na podsumowanie prac jakie zostały wykonane w ramach zadań inwestycyjnych i remontowych w bieżącym roku.

Inwestycje drogowe i mostowe

W czerwcu br zostały zakończone prace i oddano do użytku uszkodzony podczas ostatniej powodzi most na rzece Chmielnik w ciągu drogi gminnej nr 108258R Chmielnik – Zawodzie w km 0+300. Wykonawcą robót był: REMOST Spółka z o.o., 39-200 Dębica ul. Przemysłowa 10. Wartość robót wyniosła: **1 182 324,28 zł**. Mimo trudności pogodowych w okresie zimowo – wiosennym udało się wykonać odbudowę długo wyczekiwanego mostu w terminie umownym.

Poniżej zdjęcia odbudowanego mostu.

Kolejna inwestycja, która realizowana była w br związana z odbudową infrastruktury mostowej zniszczonej podczas ostatniej powodzi to odbudowa dwóch mostów w ciągach dróg gminnych. Zadanie obejmowało: odbudowę mostu w ciągu drogi gminnej nr 108258R Chmielnik – Zawodzie w km 0+284 oraz odbudowę mostu w ciągu drogi gminnej nr 108269R Błędowa Tyczyńska – Zawodzie w km 0+008. Wykonawcą robót był: STRABAG Sp. z o.o., ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków. Wartość robót wynosiła: 3 603 599,04 zł. Termin umowy zakończenia robót ustalony został na grudzień br. Mimo niesprzyjających obecnie warunków atmosferycznych wykonawca potwierdził, że termin zakończenia robót w żaden sposób nie jest zagrożony. Pozostały do wykonania prace porządkowe.

Kolejne zadanie, które zostało zakończone w listopadzie br. związane z odbudową infrastruktury dotyczy zakresu w ramach zadania pn. „Odbudowa infrastruktury drogowej - mostowej na terenie Gminy Chmielnik – Część I – Odbudowa i przebudowa dróg gminnych”.

Wykonawcą zadania było: Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o.o., ul. Rejtana 6, 35-310 Rzeszów. Łączna wartość wykonanych robót wyniosła: 5 359 584,60 zł.

W ramach zadania zostały wykonane następujące odcinki dróg :

- Przebudowa drogi gminnej Błędowa Tyczyńska – Maina – Chmielnik w km 0+000 – 0+510 na dz. nr ewid. 55 w miejscowości Błędowa Tyczyńska oraz na działkach nr 2115, 2106/1, 2109/2, 2107/2 w Chmielniku,

- Przebudowa drogi na dz. o nr ewid. 1169/2 Błędowa Tyczyńska – Zawodzie - Borówki w km 0+000 - 0+900 w miejscowości Błędowa Tyczyńska,
- Przebudowa drogi na dz. o nr ewid. 1366 Błędowa Tyczyńska – Potoki w km 0+000 - 0+985 w miejscowości Błędowa Tyczyńska,
- Przebudowa drogi gminnej Chmielnik – Jarząbki – Zawodzie zlokalizowanej na działce nr 3449, 3444, 3314 położonej w Chmielniku w km 0+000 – 0+890,
- Przebudowa drogi gminnej nr 108263R Chmielnik – Kozia Góra zlokalizowanej na działce nr 1659 położonej w Chmielniku w km 0+000 – 1+447,
- Przebudowa drogi gminnej Chmielnik – Zaganiańka zlokalizowanej na działce nr 2769 położonej w Chmielniku w km 0+000 – 0+600,
- Przebudowa drogi gminnej nr 108262R Wola Rafałowska - Przysłopy w km 0+645 – 1+635 zlokalizowanej na działce nr 1781, 1774/2, 1782/8 położonej w Chmielniku,
- Przebudowa drogi gminnej nr 108225R Grodzisko – Chmielnik – Wola Rafałowska zlokalizowanej na działkach nr 1312/2, 1316/2, 1313/2, 1314/2, 1318/2, 1315/2, 1319/2, 1295/2, 1294/2, 1321/2, 1293/2, 1325/2, 1276/2 położonych w Woli Rafałowskiej w km 2+672 – 3+032,
- Przebudowa drogi gminnej Zabratówka Górna Wieś – Handzlówka II w km 0+000 – 0+640 wraz z przebudową przepustu w km 0+570 na dz. nr ewid. 114 w miejscowości Zabratówka.

W celu zobrazowania zadania kilka zdjęć zrealizowanych dróg.

Droga Błędowa Tyczyńska – Zawodzie - Borówki w km 0+000 - 0+900

Droga Chmielnik – Jarząbki – Zawodzie w km 0+000 – 0+890

Droga nr 108263R Chmielnik – Kozia Góra w km 0+000 – 1+447

Droga nr 108225R Grodzisko – Chmielnik – Wola Rafałowska w km 2+672 – 3+032

Droga Zabratówka Górna Wieś – Handzlówka II w km 0+000 – 0+640

Investycje kubaturowe

W listopadzie br zostało zakończone zadanie pn „Budowa szatni piłkarskiej w Chmielniku”. Wykonawcą robót była Firma Handlowo-Usługowa „Drew-Bis” Jan Biskup, ul. F. Kotuli 80, 35-122 Rzeszów. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosi: **899 615,08 zł brutto**.

Obiekt stanowi budynek parterowy ze strychem nieużytkowym. W budynku zostały wydzielone dwie szatnie z zapleczem sanitarnym, magazynek sprzętu, trzy oddzielne pomieszczenia sanitarne / w tym jedno przystosowane dla osoby niepełnosprawnej/, pomieszczenie sędziego wraz z zapleczem sanitarnym, kotłownia z pralnią. Całość została uzupełniona o teren utwardzony kostką brukową.

W zał. zdjęcie nowego obiektu w scenerii zimowej.

Budynek będzie stanowił uzupełnienie techniczno – sanitarne istniejącego boiska sportowego długo wyczekiwane przez młodzież uprawiająca piłkę nożną. Mamy nadzieję, że powstały obiekt pozwoli na osiąganie kolejnych sukcesów sportowych.

Poniżej zdjęcie nowego obiektu w scenerii zimowej.

Kolejną inwestycją związaną z obiektami sportowymi było zadanie pn. „Modernizacja, przebudowa i budowa przyszkolnych boisk sportowych na terenie Gminy Chmielnik”. W ramach zadania zostały zrealizowane następujące roboty:

Zadanie I – Remont boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 im. por. Jana Bałdy w Chmielniku:

1. branża budowlana:
 - wyczyszczenie i mycie nawierzchni płyty boiska,
 - natrysk nowej warstwy poliuretanowej,
 - wymiana części piłkochwyłów
 - wymiana części wyposażenia boiska

2. instalacja elektryczna i oświetleniowa:
 - układanie okablowania
 - montaż słupów i opraw oświetleniowych
 - montaż szafy sterowniczej.

Wymiary boiska 44,90m x 22,80m.

Zadanie II – Przebudowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Chmielniku:

1. branża budowlana:
 - roboty rozbiórkowe,
 - roboty ziemne,
 - podbudowa i nawierzchnia poliuretanowa,
 - roboty brukarskie,
 - ogrodzenie boiska,
 - wyposażenie boiska,
 - roboty wykończeniowe.

Wymiary boiska 37m x 20m.

Zadanie III – Remont boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3 im. Św. M. M. Kolbego w Chmielniku:

1. branża budowlana:

- wyczyszczenie i mycie nawierzchni płyty boiska,
 - natrysk nowej warstwy poliuretanowej,
 - wymiana części piłkochwyłów
 - wymiana części wyposażenia boiska
2. instalacja elektryczna i oświetleniowa:
 - wymiana istniejących lamp oświetleniowych.
- Wymiary boiska 48,70m x 30,40m.

Zadanie IV – Przebudowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Woli Rafałowskiej:

1. branża budowlana:
 - roboty rozbiórkowe – demontaż ogrodzenia i nawierzchni boiska ze sztucznej trawy,
 - warstwy wyrównawcze z kruszywa łamanego 0-4 mm,
 - nawierzchnia z trawy syntetycznej,
 - roboty brukarskie,
 - ogrodzenie boiska,
 - wyposażenie boiska,
 - roboty wykończeniowe.
2. instalacja elektryczna i oświetleniowa:
 - montaż przyłącza policznikowego,
 - układanie okablowania
 - montaż słupów i opraw oświetleniowych
 - montaż szafy sterowniczej.

Wymiary boiska 63,40m x 34,50m.

Zadanie V – Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Zabratówce:

1. branża budowlana:
 - roboty rozbiórkowe,
 - roboty ziemne,
 - podbudowa i nawierzchnia poliuretanowa,
 - roboty brukarskie,
 - ogrodzenie boiska,
 - wyposażenie boiska,
 - roboty wykończeniowe.

Wymiary boiska 21,30m x 12,40m.

Wykonawcą robót była FPUH KRIS-BUD Krzysztof Śnieżek, 36-220 Jasienica Rosielna 269B. Wartość zrealizowanych robót wynosiła: 1 995 511,95 zł.

Kilka ujęć nowych i zmodernizowanych obiektów

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 1 im. por. Jana Bałdy w Chmielniku

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Chmielniku

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 3 im. Św. M. M. Kolbego w Chmielniku

Boisko przy Szkole Podstawowej w Woli Rafałowskiej

Boisko przy Szkole Podstawowej w Zabratówce

Mamy nadzieję, że przedstawione krótkie informacje i załączona dokumentacja pozwoli Państwu na zobrazowanie jakie inwestycje i środki na ich realizację były wydatkowane w bieżącym roku w naszym odczuciu bardzo in-

tenywnym pod względem inwestycji. O kolejnych inwestycjach i remontach jakie będą realizowane w nadchodzącym 2023 roku będziemy informować w kolejnych numerach wieści.

Andrzej Ostrowski

USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Informujemy, że w bieżącym roku Gmina Chmielnik zakończyła realizację zadania polegającego na „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Chmielnik” w ramach programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

Łączny koszt zrealizowanego zadania wyniósł **13 884,60 zł**. Zgodnie z umową dofinansowania zawartą w dniu 12 maja 2022 r. Nr 4590/2022/OZ/R/DA pomiędzy Gminą Chmielnik a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Gmina otrzymała dotację w wysokości **6.000,00 zł**, co stanowiło 85% kosztów kwalifikowanych, z czego 4.235,29 zł pochodziło z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a 1.764,71 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Pozostałe środki w kwocie **7 884,60 zł** pochodziły z budżetu Gminy. Zadanie zakończono 5 września 2022 roku. W wyniku ww. zadania osiągnięto efekt ekologiczny i rzeczowy na poziomie 19,910 Mg odpadów zawierających azbest. Wykonawcą zadania była firma BHZ Modbut W. Laskowski, A. Laskowska, która zebrany odpad złożyła na składowisku odpadów w Dobrowie i Lasach.

W październiku bieżącego roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ogłosiła nabór wniosków na objęcie wsparciem przedsięwzięć polegających na wymianie w gospodarstwach rolnych pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest w ramach inwestycji objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Plan Rozwojowy) za realizację której odpowiedzialny jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dotacja przyznawana jest wyłącznie na budynki służące do produkcji rolniczej i obejmuje wymianę pokrycia dachowego z materiału zawierającego azbest na inny ro-

dzaj (np. blachę). Dopłaty do wymiany dachu wyniosą 40 zł za mkw pokrycia dachowego, ale nie więcej niż do 500 mkw dachu. Oznacza to, że rolnik maksymalnie otrzyma do 20 tys zł dotacji.

Niestety w ramach wsparcia nie ujęto kosztów demontażu i utylizacji azbestu. Przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz regulamin naboru nie określają wykonawcy robót budowlanych związanych z demontażem pokrycia dachowego ani formy udokumentowania utylizacji azbestu.

Dlatego też, wnioskodawca może sam wybrać sposób wykonania przedsięwzięcia, tj.:

- 1) zlecić kompleksowe wykonanie prac demontażu i utylizacji azbestu wyspecjalizowanej firmie, która złoży odpad na składowisku, następnie przedłożyć do urzędu gminy otrzymaną od wykonawcy kartę przekazania odpadu, lub
- 2) zlecić wykonanie prac demontażu azbestu wyspecjalizowanej firmie, następnie azbest zabezpieczyć (wyroby faliste złożyć na paletach, ofoliować, wyroby płaskie zebrać w tzw. worki big bag) i oczekiwać odbioru w ramach dotacji z urzędu gminy, lub
- 3) wykonać prace samodzielnie i przekazać azbest wyspecjalizowanej firmie, która złoży odpad na składowisku, następnie przedłożyć do urzędu kartę przekazania odpadu lub
- 4) wykonać prace samodzielnie, następnie azbest zabezpieczyć (wyroby faliste złożyć na paletach, ofoliować, wyroby płaskie zebrać w tzw. worki big bag) i oczekiwać odbioru w ramach dotacji z urzędu gminy.

Ważne! Gmina nie zwraca kosztów samodzielnego zlecenia prac wykonawcy.

Przypominamy, że na terenie Naszej Gminy nabór wniosków o dofinansowanie do demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest prowadzony jest w trybie ciągłym. Ilość realizowanych wniosków w danym roku zależy od uzyskanej kwoty dofinansowania z WFOŚiGW, a wnioski realizowane są według kolejności ich złożenia. Informujemy, że na dzień 20 grudnia br. złożonych jest 109 wniosków o dofinansowanie (w tym 18 wniosków złożonych przez rolników) na usunięcie około 368 ton azbestu. Potrzeby finansowe na wykonanie zadania szacowane są na kwotę około 250 tys zł.

Lidia Urbaś

EWIDENCJA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH NA NIECZYSTOŚCI PŁYNNE (SZAMB) ORAZ PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2519), gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków. Wpis do ewidencji dokonywany jest na podstawie zgłoszenia właściciela lub użytkownika nieruchomości, na której zlokalizowany jest

zbiornik bezodpływowy lub przydomowa oczyszczalnia ścieków.

Druk zgłoszenia należy pobrać ze strony internetowej urzędu www.chmielnik.pl zakładka ogłoszenia własne, **wypełnić i dostarczyć do Urzędu Gminy Chmielnik (pok. 37) w terminie do 31 stycznia 2023 r.**

W przypadku **braku zgłoszenia** nieruchomości do ewidencji w wyznaczonym terminie zostanie ona **skontrolo-**

wana w zakresie sposobu postępowania z powstającymi na jej terenie nieczystościami ciekłymi. Kontrole polegają na wezwaniu właściciela nieruchomości do Urzędu Gminy w Chmielniku celem przedłożenia zawartej umowy z przedsiębiorcą oraz okazaniu dowodów potwierdzających uiszczenie opłat za tę usługę (rachunki, faktury vat). Podczas kontroli w terenie właściciel zobowiązany jest do przedłożenia na miejscu powyższych dokumentów.

Prosimy mieszkańców o współpracę oraz udzielanie informacji niezbędnych do sporządzenia pełnej ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Jednocześnie przypominamy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez:

- **przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej** lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, **wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych**, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych;
- **gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach** w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków;
- pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych **są obowiązani do udokumentowania w formie umowy** korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, poprzez okazanie takich umów **i dowodów uiszczenia opłat za te usługi** (art. 6 ust. 1 ustawy).

Ponadto, **zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku** na terenie Gminy Chmielnik **właściciel nieruchomości obowiązany jest do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, nie dopuszczając do przepełnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych**, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości, jednak nie rzadziej niż 1 raz na rok.

WAŻNE !

Samodzielne wylewanie nieczystości ciekłych pochodzących z terenu nieruchomości **jest karalne**, niezależnie od tego, gdzie są wylwane (tj. do rowu, na pole, czy też na własne podwórko). **Proceder ten stanowi wykroczenie, które podlega karze grzywny do 5 tyś. zł.** Niedod-

puszczalne jest również, by ścieki z budynków mieszkalnych były gromadzone lub wywożone wspólnie z gnojówką lub gnojowicą na grunty rolne.

Dodatkowo, właściciel nieruchomości, który nie wykonuje obowiązków wymienionych w art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz utrudnia lub udaremnia dokonanie kontroli – podlega karze grzywny, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy.

Apelujemy więc do właścicieli nieruchomości, którzy jeszcze nie dopełnili ww. obowiązków **o niezwłoczne zawarcie umowy** na wywóz nieczystości ciekłych z uprawnionymi podmiotami, oraz systematyczne opróżnianie zbiorników.

Na terenie Naszej Gminy zezwolenie na świadczenie usług posiadają następujące podmioty:

- Usługi transportowe, wywóz nieczystości płynnych Bronisław Bieniek, 36-062 Zaczernie 912, tel. 17 859 52 79 lub 602 386 980
- Firma Usługowo Handlowa Cezary Mazur, 36-054 Mrowla, Rudna Mała 201, tel. 502 771 381
- PRZEDSIĘBIORSTWO-TRANSPORTOWO-HANDLOWO-USŁUGOWE Marek Ziaja, 36-016 Chmielnik 202A, tel. 609 420 394 lub 605 228 210
- Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o. o., 36-030 Błazowa, ul. 3-go Maja 35, tel. 17 230 14 46

Przypominamy również, że zgodnie z art. 62 ust 1 pkt 1 lit b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.) **obiekty budowlane** /w tym zbiorniki bezodpływowe przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych/ **powinny być** w czasie ich użytkowania **poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz w roku**, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego danej instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska. Ponadto, właściciel nieruchomości winien jest zapewnić dojazd i dostęp do zbiornika w celu jego opróżnienia przez przedsiębiorstwo asenizacyjne.

WAŻNE !

W celu zobrazowania pojęcia „systematycznego” sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości przedstawiamy **przykładowe obliczenie częstotliwości opróżnień:**

- nieruchomość wyposażona jest w szczelny zbiornik betonowy o pojemności **10 m³**
- zamieszkuje **4 osoby**
- przeciętna norma zużycie wody* wynosi **2,4 m³ na mieszkańca / miesiąc**

* zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. z 2002 r., Nr 8, poz. 70)

Ilość ścieków wytworzonych przez mieszkańców w ciągu miesiąca wynosi 4 x 2,4 m³ = 9,6 m³

W związku z tym opróżnienia zbiornika należy dokonać raz w miesiącu.

Lidia Urbaś

DOSTOSOWANIE PARTERU UG W CHMIELNIKU NA POTRZEBY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W listopadzie br. nasz samorząd podpisał umowę o powierzenie grantu z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie na realizację zadania pn. „Dostosowanie parteru UG w Chmielniku na potrzeby osób niepełnosprawnych”.

Celem projektu jest zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do budynku Urzędu Gminy w Chmielniku. W wyniku realizacji projektu będzie zapewniona dostępność architektoniczna dla osób ze szczególnymi potrzebami. W miejscu dawnej biblioteki powstanie nowy, wydzielony obiekt, w którym będzie można zała-

twić wszystkie urzędowe sprawy. Znajdą się tu dwa punkty obsługi petentów na potrzeby urzędu gminy i gminnego ośrodka pomocy społecznej, gdzie będzie można złożyć większość wniosków i uzyskać niezbędne informacje. Ponadto w obiekcie zaprojektowano punkt obsługi ogólny przeznaczony dla obsługi szczególnie skomplikowanych spraw, będą go obsługiwali wymiennie urzędnicy

w zależności od charakteru danego postępowania. Swoje miejsce znajdzie tu również kasa,

w której będzie można uiścić wszelkie opłaty. Dopełnieniem przedsięwzięcia będzie przystosowanie ciągów komunikacyjnych i toalet, montaż urządzeń technicznych (pętle indukcyjne) oraz kompleksowe oznaczenie rozkładu pomieszczeń budynku.

Roboty budowlane związane z modernizacją pomieszczeń obejmą: roboty rozbiórkowe, wykonanie ścian działowych wraz z malowaniem, wykonanie posadzek, montaż

stolarstwa okiennej i drzwiowej, wykonanie nowych instalacji elektrycznych, wykonanie nowych węzłów sanitarnych. Wszystkie posadzki zostaną wykonane na jednym poziomie, aby nie było żadnych barier. Na posadzkach zostaną ułożone antypoślizgowe płytki i wykładziny. Projekt przewiduje montaż drzwi o szerokości min. 90 cm (nowe wejście do budynku od strony domu kultury) oraz montaż drzwi przesuwanych. Uzupełnieniem operacji będzie budowa i oznaczenie miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych przy budynku UG.

Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie w konkursie „Dostępny samorząd - granty” realizowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Samorząd uzyskał dotację w wysokości 191 430,42 zł. Zadanie ma zostać zrealizowane do końca maja 2023 roku.

Marek Czarnota

CYFROWA GMINA

Gmina Chmielnik kończy realizację projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.

Wartość otrzymanego grantu wynosi 209 040,00 zł. Przedmiotem projektu jest wykonanie diagnozy cyberbezpieczeństwa, zakup sprzętu IT, oprogramowania, licencji i zakup usług szkoleniowych w ramach podniesienia kompetencji pracowników.

W ramach projektu grantowego przewidziano zakup:

- serwerów do wirtualizacji,

- serwera NAS do tworzenia kopii,
- macierzy dyskowej,
- oprogramowania do wirtualizacji,
- oprogramowania domenowego,
- obsługi informatycznej w zakresie wdrożenia, konserwacji i serwisu sprzętu informatycznego oraz oprogramowania.

Modernizowana i zakupiona w projekcie infrastruktura IT ma stanowić platformę do świadczenia e-usług publicznych dla mieszkańców gminy.

Głównym celem projektu jest rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia, wzmocnienie infrastruktury sprzętowej, a tym samym kompetencji urzędu do skutecznej realizacji zadań publicznych.

Marek Czarnota

EKOSKOP

PRZY WYSOKIM POZIOMIE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

OSOBY W PODESZŁYM WIEKU POWINNY POZOSTAĆ W DOMU

NIE SPACERUJMY Z MAŁYMI DZIEĆMI

NIE UPRAWIAMY SPORTU NA WOLNYM POWIETRZU

SMOG POWODUJE CHOROBY PŁUC, ZAWAŁY SERCA, UDARY MÓZGU, NOWOTWORY

UNIKAJMY ODDYCHANIA SMOGIEM, DBAJMY O ZDROWIE

SMOG JEST REALNYM ZAGROŻENIEM

Powstaje jako efekt spalania węgla, drewna, odpadów, produkują go silniki spalinowe, szczególnie starszego typu. SMOG powoduje corocznie śmierć 50 000 mieszkańców Polski.

RAPORTY STACJI POMIAROWYCH PODKARPACIA
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>

TRZYDNIOWA PROGNOZA JAKOŚCI POWIETRZA NA PODKARPACIU
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution?woj=podkarpackie>

BADAJ STAN POWIETRZA
www.powietrze.podkarpackie.pl

PODKARPACIE

Sfinansowano z budżetu Województwa Podkarpackiego

Oświata i kultura

INTEGRACJA WOKÓŁ OGNIA I ŚWIATŁA

„...Bo odkrywca jest w nas” – te słowa pochodzące z tekstu piosenki napisanej do filmu „Łukasiewicz – nafiarcz, romantyk” stało się mottem spotkania podsumowującego projekt „Integracja wokół ognia i światła” rewalizowanego w ramach ogólnopolskiego programu „Działaj Lokalnie”.

Integracja wokół ognia i światła

Wnioskodawca projektu, czyli Ochotnicza Straż Pożarna w Chmielniku, współpracowała w jego realizacji ze Szkołą Podstawową nr 1 im. por. Jana Bałdy - Radą Rodziców, dyrekcją, gronem pedagogicznym, uczniami oraz ich rodzicami. Najważniejszymi założeniami projektowymi było budowanie i odnowienie międzypokoleniowych relacji w różnorodnych grupach społecznych skupionych wokół szkoły oraz upowszechnianie ekologii, turystyki, polskiej myśli technicznej, a także aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Dzięki projektowi nastąpiła także promocja działalności Ochotniczej Straży Pożarnej.

Tytuł projektu nawiązywał do Patrona roku 2022 r. Ignacego Łukasiewicza - światło oraz znaczenia Ochotniczej Straży Pożarnej – ogień, a jego realizacja została oparta na czterech działaniach, w których uczestniczyła lokalna społeczność.

Pogoda troszkę pomieszała nam szyki,

ale i tak... mimo deszczu... wystartowaliśmy! Pierwszym działaniem projektowych był Rodzinny Rajd Rowerowy: „Na rowerze po zdrowie”, łączący rekreacyjną jazdę na rowerze z wykonaniem kilku zadań związanych z proekologicznym charakterem Chmielnika.

W rajdzie, który odbył się 10 września 2022r. wzięło udział dziesięć rodzin oraz kilku wolontariuszy ze Straży Pożarnej i Szkoły Podstawowej nr 1. Rowerzyści wystartowali z parkingu zlokalizowanego przy Szkole Branżowej I Stopnia. Trasa rajdu prowadziła na Zawodzie, obok oczyszczalni ścieków systemu Lemna. Potem, z lekkim wysiłkiem wspinając się pod górkę, rowerzyści minęli pasiekę, by, po kilkunastu metrach wjechać w niewielki zagajnik. Stamtąd droga wiodła już do mety rajdu, czyli boiska Klubu Sportowego Galicja, gdzie na uczestników czekali już wolontariusze: rodzice, strażacy i nauczyciele. Zanim jednak nastąpiła integracja przy ognisku, rodziny rajdowe z zaangażowaniem zabrały się do zadań, które pierwotnie miały być wykonywane na trasie rajdu, ale deszczowa pogoda spowodowała zmianę planów. Rowerowi entuzjaści układali hasła promującego zdrowe odżywianie, uzgadniali kolejność organizmów w łańcuchu pokarmowym, dobierali rodzaj miodu do gatunku drzewa lub rośliny, z jakiej pochodzi i realizowali się twórczo, kreując pracę plastyczną z materiałów, jakie można znaleźć wokół nas – kawałków darni, patyczków, suchej trawy, liści. W tym ostatnim zadaniu inwencja najmłodszych uczestników rajdu była wręcz niesamowita! Wszyscy

uczestnicy, nagrodzeni medalami i dyplomami, mieli także okazję podziwiać – i przede wszystkim spróbować bez ograniczeń – przetworów: sałatek, kiszzonek, dżemów, miodów i innych produktów pszczelego pochodzenia oraz owoców i warzyw z ekologicznych upraw Doliny Strugu.

Sprawność przede wszystkim,

czyli jak zostać strażnikiem ognia? Jakie cechy charakteru są w zawodzie strażaka niezbędne? Czy wytrzymałość i sprawność fizyczna też są mu potrzebne?

O tym, co to znaczy „być strażakiem” mogli się na własne oczy przekonać wszyscy uczniowie SP nr 1 uczestniczący w dniu 10 października 2022r. w kolejnym działaniu projektowym, czyli zawodach strażackich i pokazie pierwszej pomocy przedmedycznej. Głównymi organizatorami byli tu strażacy z OSP Chmielnik.

W konkurencjach przygotowanych przez strażaków wystartowały cztery pięcioosobowe drużyny reprezentujące uczniów z klas VI – VIII. Konkurencje sprawnościowo – strażackie były dwie: bieg sztafetowy oraz „ćwiczenia bojowe” i w obydwu liczył się czas wykonania zadań przez cały zespół. Najlepszą drużyną w sztafecie okazał się zespół z klasy VII, natomiast w „ćwiczeniach bojowych”, z dużą przewagą czasową, zwyciężył zespół z klasy VIII b, który tym samym zajął w zawodach I miejsce. Na drugim miejscu uplasowała się drużyna z klasy VIII a, na trzecim z klasy VII, na czwartym z klasy VI. Zawodnicy nagrodzeni zostali okolicznościowymi medalami, natomiast klasa, którą reprezentowali, otrzymała dyplom.

Uczymy się pomagać

Chyba nikogo nie trzeba przekonywać, że umiejętność udzielania pierwszej pomocy zanim pojawią się odpowiednie służby jest potrzebna nie tylko dorosłym – ratować ludzkie życie może także dziecko, jeśli zna podstawowe zasady i wie, jak należy to robić. Dzięki strażakom – ratownikom medycznym – uczniowie dowiedzieli się, jakie obowiązują zasady przy udzielaniu pierwszej pomocy, sami także ćwiczyli technikę układania poszkodowanej osoby w pozycji bocznej ustalonej, a na fantomach - prawdziwego wykonywania resuscytacji.

Instruktaż pierwszej pomocy przedmedycznej okazał się kształcący i wartościowy dla każdego, niezależnie od wieku. Może spośród uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 także wyrosną przyszli ratownicy medyczni?

Powrót naftowej lampy

Jako źródło światła „królowała” w niemal każdym domu ponad sześćdziesiąt lat. Zanim jednak do tego doszło, trzeba było znaleźć paliwo wydajniejsze i tańsze niż stosowane do oświetlenia różne gatunki olejów. We lwowskiej aptece Ignacy Łukasiewicz i jego przyjaciel, Jan Zeh, destylując olej skalny, czyli ropę, otrzymali płyn palący się bardzo jasnym płomieniem. Nafta - bo tak go nazwano - była kilkukrotnie wydajniejsza od świec i znacznie tańsza od olejów. Łukasiewicz marzył, by uzyskane paliwo wykorzystywać do oświetlenia pomieszczeń. I tak, metodą prób i błędów, skonstruował pierwszą lampę...

Rozwój oświetlenia naftowego postępował niezwykle szybko, lampy naftowe - coraz bardziej wymyślne i ozdobne - stojące i wiszące oświetlały mieszkania i instytucje, lampy techniczne stosowano w górnictwie, kolejnictwie i w ... samochodach. Jednak, pomimo popularności, powoli zbliżał się schyłek lamp na naftę - zaczęła je wypierać żarówka elektryczna.

A gdyby tak, choć na chwilę, lampa naftowa powróciła?

W październiku, jako trzecie działanie projektowe, ogłoszony został konkurs międzypokoleniowy na wykonanie pracy plastycznej związanej z XIX-wieczną polską myślą techniczną. I tak, w Szkole Podstawowej nr 1, zaczęły pojawiać się naftowe lampy o przeróżnych kształ-

tach, wykonane z zadziwiających niekiedy materiałów, małe i duże, kolorowe i jednobarwne, rysowane, malowane lub wyklejane, niektóre nawet świeciły jasnym blaskiem.

Na konkurs plastyczny „Rozświetlić mrok” wpłynęło ponad sześćdziesiąt prac – przestrzennych i płaskich, a komisja konkursowa przyznała szesnaście nagród i trzy wyróżnienia.

Odkrywca jest w nas

Ostatnie działanie to podsumowanie projektu połączone z przedstawieniem „Prometeusz z Bóbrki”, które odbyło się 24 listopada 2022r. w Szkole Podstawowej nr 1 im. por. Jana Bałdy w Chmielniku. W spotkaniu uczestniczyli zaproszeni goście, dyrekcja, rodzice, uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy obsługi SP nr 1.

To wyjątkowe popołudnie otworzyła pani dyrektor szkoły Bożena Gwizdała, która w prezentacji przedstawiła cele, założenia i realizację działań projektowych. Potem zostały wręczone nagrody rodzinom wyróżnionym w konkursie plastycznym. Kolejnym punktem programu było przedstawienie przygotowane przez nauczycieli i uczniów SP nr 1, rozpoczęte w całkowitej ciemności rozświetlonej kostiumami tancerek wykonujących krótki układ choreograficzny symbolizujący łączność ognia i światła.

Treść przedstawienia dotyczyła Ignacego Łukasiewicza, jego życia i działalności. Ze współczesności, dzięki dekoracjom i kostiumom młodych aktorów, przenieśliśmy się do wieku XIX – do rzeszowskiego mieszkania Łukasiewiczów, do lwowskiej apteki, w której Łukasiewicz skonstruował swoją lampę oraz do Bóbrki – pierwszej kopalni ropy naftowej. Patron roku 2022 - wynalazca, romantyk, społecznik - nasz rodzimy Prometeusz - swoim życiem i działalnością przypominający mitycznego tytana: ludziom dał wydarte ziemi bogactwo – olej skalny – od którego robiło się ciepło i jasno, co z kolei pozwoliło na technologiczny postęp. Łukasiewicz to także wielki społecznik: finansował wiele inicjatyw, propagował budowę dróg i mostów, szkół, szpitali, walczył z biedą w regionie, tworzył kasy zapomogowe i fundusze emerytalne. Dążył do rozwoju przemysłu naftowego, nie skupiając go całkowicie w swoich rękach, lecz namawiając i pomagając innym przedsiębiorcom. Działał także w organizacjach demokratyczno-niepodległościowych, wspierał finansowo powstanie styczniowe, pomagał popowstaniowym uchodźcom. Jego życie nie było wolne od osobistych dramatów: wcześniej stracił ojca, zmarła także jego jedyna córka, za działalność niepodległościową został aresztowany, odbudował po pożarze swoją pierwszą rafinerię, mając na względzie nie tylko własne korzyści. Zmarł w wyniku ciężkiego zapalenia płuc.

Integracja? Super sprawa!

Ostatnim akcentem spotkania podsumowującego projekt były wspólne międzypokoleniowe rozmowy przy biesiadnym stole. Mamy nadzieję, że „Integracja wokół ognia i światła” nie tylko dotknęła historii i przybliżyła środowisku postać polskiego wynalazcy lampy naftowej, ale przede wszystkim zbliżyła do siebie jej uczestników, pokazała jak można spędzać wolny czas, co ma do zaofiarowania miejscowość, w której się mieszka, uświadomiła,

że ważna jest pierwsza pomoc przedmedyczna, nauczyła zdrowej, opartej na zasadach fair play rywalizacji, nie tylko sportowej, ale także w innych kreatywnych aktywnościach i być może zachęciła młodzież do wstąpienia w szeregi Ochotniczej Straży Pożarnej.

Realizatorzy projektu dziękują wszystkim, którzy brali w nim udział - jako zawodnicy, rajdowcy, aktorzy, kreatorzy, wolontariusze - za wsparcie i bezinteresowną pomoc.

Daria Głodowska

NARODOWY PROGRAMU ROZWOJU CZYTELNICTWA W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 W CHMIELNIKU

W obecnym roku szkolnym 2022/2023 nasza szkoła pozyskała środki na działalność i wyposażenie biblioteki szkolnej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa jest programem uchwalonym na lata 2021-2025 przez Radę Ministrów w celu poprawy stanu czytelnictwa

w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy.

Otrzymane przez szkołę środki, finansowe przeznaczone zostały na na zakup części lektur szkolnych a przede wszystkim nowości wydawniczych. Do sporządzenia listy książek do zakupu skorzystaliśmy z sugestii uczniów, którzy przez miesiąc wrzesień mogli zgłaszać swoje propozycje, umieszczając karteczki z wybranymi tytułami w skrzynce propozycji "Chętnie przeczytam". Dzięki pozyskanym pieniądżom możliwa stała się także modernizacja pomieszczeń bibliotecznych i zakup wyposażenia w postaci regałów na książki. W planie działań związanych z realizacją programu ujęto szereg aktywności uczniów i nauczycieli, promujących również czytelnictwo nie tylko wśród uczniów szkoły, ale także wśród rodziców. Można do nich zaliczyć:

- Utworzenie bazy książek do zakupu, wybranych przez dzieci i młodzież
- „Lista bestsellerów książkowych mojej biblioteki
- Konkursy literackie i plastyczne, fotograficzne i filmowe promujące czytelnictwo.
- Kawiarenka Literacka - cykl spotkań promujących zakupione książki
- Wystawy i kiermasze książek- współpraca z księgarнями i hurtowniami taniej książki (TULISZKÓW)
- Z książką w tle - spotkania autorskie z twórcami literatury dziecięcej i młodzieżowej
- Akcja „Przerwa z książką”,
- Udział w projektach i programach promujących czytelnictwo.
- Akcja - „czytanie przedszkolakom”.

- Dni biblioteki
- Dni książki
- Artykuły na stronie internetowej szkoły i w prasie lokalnej
- Gazetki ściennie
- Pasowanie na czytelnika
- Lekcje biblioteczne
- Ogólnopolska Akcja - Narodowe Czytanie
- Wpływ czytania na rozwój intelektualny dzieci – warsztaty dla rodziców
- Wycieczka do Biblioteki Publicznej oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Chmielniku.
- Współpraca ze szkołami z terenu gminy Chmielnik – konkursy, projekty, programy, wymiana książek
- Akcja dla rodziców – uwolnij książkę
- Współpraca ze Stowarzyszeniem NASZA WOLA z Woli Rafałowskiej- spotkanie z autorami cyklu publikacji „Z historii naszej wsi”

Zważywszy na to, że „W dzisiejszych czasach książki nie mają łatwego życia. Muszą konkurować z telewizją, Internetem, grammi komputerowymi, telefonem oraz innymi źródłami rozrywki. Mimo to mają szerokie grono zwolenników - przecież z nimi nie można się nudzić”.

Sięgamy po książki, bo one przenoszą nas do innego świata, pozwalają poznać nowe postacie, dowiedzieć się nowych rzeczy. Czytanie daje nam ogromną satysfakcję i odpoczynek, wytchnienie i tak potrzebną współczesnej młodzieży ciszę, zwłaszcza po zbyt długim korzystaniu z telefonu, Internetu, telewizji. Książki oferują nam świetną zabawę, zabijają nudę, wciągają w świat emocji – począwszy od strachu do wzruszenia.

Opracowanie – Magorzata Gryndys Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. M.M.Kolbego w Chmielniku

SALA TERAPEUTYCZNO-REHABILITACYJNA „TRÓJKOWY ZAKĄTEK – ROZWOJU POCZĄTEK”

W czerwcu grupa nieformalna "Aktywne razem" pod patronatem Stowarzyszenia na rzecz rozwoju i promocji wsi Błędowa Tyczyńska „Razem” przystąpiła do realizacji inicjatywy: Sala terapeutyczno – rehabilitacyjna „Trójkowy zakątek – rozwoju początek”. Projekt dofinansowany był ze środków Podkarpackich Inicjatyw Lokalnych 2021-2023. Celem przedsięwzięcia było stworzenie miejsca do spotkań i realizacji zajęć specjalistycznych dla dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i społeczności lokalnej. W ramach projektu przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Chmielniku została utworzona sala terapeutyczno – rehabilitacyjna „Trójkowy zakątek – rozwoju początek”. W pierwszym etapie prac został opracowany projekt, a następnie zaadaptowano i przygotowano pomieszczenie na salę m. in. wyniesiono meble, odświeżono ściany. W kolejnym etapie dokonano zakupu sprzętu i pomocy terapeutycznych, a następnie zamontowano go, na wyposażeniu znalazły się m. in: materac gimnastyczny, drabinka, zestaw piłek, maty masujące, tunel, spodek z fakturą, pełzak, gry terapeutyczne itp. We wrześniu sala została uruchomiona, a zakupiony sprzęt i pomoce terapeutyczne stanowiły bogate zaplecze metodyczne dla nauczycieli - specjalistów prowadzących zajęcia w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Sala stanowi obecnie ważną przestrzeń do pracy, która zwiększa i poprawia funkcjonowanie uczniów i dzieci z różnymi niepełnosprawnościami z terenu gminy, którzy są głównymi odbiorcami działań.

Ostatnim etapem działań w ramach projektu była organizacja trzech warsztatów terapeutycznych dla uczniów z SP3 oraz dzieci z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Chmielnik. Pierwsze warsztaty z Arteterapii odbyły się 24 września 2022 r. Arteterapia to terapia przez sztukę. Zajęcia artystyczne były wspaniałym sposobem dotarcia do dzieci z różnymi problemami i niepełnosprawnościami, ale i formą dającą odprężenie, uwalniającą od napięcia - dla zdrowych dzieci. W listopadzie odbyły się kolejne dwa

warsztaty z zakresu integracji sensorycznej i terapii ręki. Warsztaty z integracji sensorycznej miały na celu poprawienie u uczestników funkcjonowania w wielu różnych obszarach i aspektach: koordynacji integralności i współpracy zmysłów wzroku, słuchu, węchu, smaku i dotyku. Rozwinęły motorykę małą, dużą, orientację przestrzenną i zdolność do planowania ruchu. Z kolei warsztaty z terapii ręki miały na celu poprawić koordynację wzrokowo-ruchową, stabilizację mięśni ręki i obręczy barkowej, a także zwiększyć zdolności manipulacyjne dłoni. Uczestnicy warsztatów z ogromnym zaangażowaniem wykonywali wszystkie zadania. Uśmiech nie zniknął z ich twarzy ani na moment, a powstałe dzieła przyniosły ogromne zadowolenie i satysfakcję.

Mamy nadzieję, że sala stanowiąc będzie doskonałe miejsce integracji dzieci i uczniów ze szczególnymi potrzebami z pozostałą społecznością.

Inicjatywa pod nazwą „Sala terapeutyczno – rehabilitacyjna „Trójkowy zakątek – rozwoju początek” realizowana w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Regionalnymi Operatorami Projektu są: „Fundacja Przestrzeń Lokalna”, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON- Rozwój i Innowacja””

Anna Trzeciak, Katarzyna Wielgo - koordynatorki projektu

20. ROCZNICA NADANIA SZKOLE PODSTAWOWEJ W WOLI RAFAŁOWSKIEJ IMIENIA STEFANA KARD. WYSZYŃSKIEGO

26 października w Szkole Podstawowej w Woli Rafałowskiej odbyła się niecodzienna uroczystość - 20-lecie nadania szkole imienia Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Obchody jubileuszowe zainaugurowane zostały Mszą Świętą, której przewodniczył ks. bp Jan Wątroba, w kościele parafialnym w Woli Rafałowskiej.

W uroczystościach rocznicowych uczestniczyli zaproszeni goście: Pani Ewa Leniart Wojewoda Podkarpacki, Pan Krzysztof Grad Wójt Gminy Chmielnik, Pani Magdalena Wdowik – Reczek sekretarz gminy Chmielnik, Pani Beata Bazan skarbnik gminy Chmielnik, Pani Małgorzata Drażek przewodnicząca Rady Gminy, Pani Zdzisława Dubaj-Kaczor sołtys i radna wsi Wola Rafałowska, Pan Jan Kucaj prezesa OSP Wola Rafałowska i radny wsi

Wola Rafałowska, Pani Grażyna Tereszkievicz wizytator Podkarpackiego Kuratorium Oświaty, Pani Agnieszka Ciura dyrektor ZEAS w Chmielniku, dyrektorzy szkół gminy Chmielnik, emerytowani dyrektorzy i nauczyciele szkoły w Woli Rafałowskiej Pani Wiesława Jacek-Zawiło, Pan Ryszard Jesiołkiewicz, Pani Danuta Szajna, Pani Grażyna Dzierżak, Pani Halina Nawojaska, Pan Andrzej Pieczonka oraz społeczność szkolna.

Po Mszy Świętej wszyscy zebrani udali się pod pomnik bł. Stefana Kard. Wyszyńskiego, a stamtąd, po krótkiej modlitwie i złożeniu kwiatów, do szkoły.

Szkolną uroczystość rozpoczęło wprowadzenie pocztu sztandarowego i odśpiewanie hymnu szkoły. Następnie dyrektor szkoły Pani Halina Drażek powitała przybyłych

gości i przypominała, jak zrodził się pomysł nadania szkole imienia Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Wspominała ówczesną, obecną na jubileuszu, dyrektorkę Panią Wiesławę Jacek-Zawiło, której to szkoła zawdzięcza tak zaszczytnego Patrona. Zaznaczyła, iż wielkim impulsem, do wyboru tak znamienitej osoby, było ogłoszenie przez Sejm RP roku 2001 Rokiem Kardynała Wyszyńskiego. Pani Dyrektorka w swojej przemowie podkreśliła również, że społeczność szkolna odbyła kilkakrotnie wycieczki śladami Kardynała oraz opowiadała, jak przez dwadzieścia lat postać Patrona zadomowiła się w środowisku szkolnym.

Głos zabrała też Wojewoda Podkarpacki Pani Ewa Leśniak. Na ręce Pani Dyrektorki szkoły wręczyła pamiątkowy gawerton oraz życzenia satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć, a także odwagi i sukcesów w podejmowaniu kolejnych wyzwań.

Kolejnym punktem jubileuszu był program artystyczny przygotowany przez Panią Agatę Litwin-Ślęmp. O oprawę muzyczną zadbała Pani Katarzyną Ostrowską-Bukałą wraz z uczniami i absolwentami szkoły. Młodzi aktorzy w kunsztowny sposób zaprezentowali zebranych ważne fakty z życia i działalności Patrona szkoły. Na scenie pojawił się kardynał Stefan Wyszyński, skrupulatnie i precyzyjnie przygotowany się do tej roli jeden z uczniów klasy VIII.

Absolwenci i przyjaciele szkoły włączyli się w upiększeniu całej uroczystości swoim talentem muzycznym. Byli to: Weronika Ciura, Agnieszka Szela oraz Pan Filip Wziątek absolwent Szkoły Muzycznej w Rzeszowie. Artystyci wykazali się niezwykłymi zdolnościami i urzekli publiczność swoim występem.

Akademia dostarczyła zebranych wielu niezapomnianych wrażeń zarówno poetyckich, jak i muzycznych. Uczestnicy podkreślali, że była bardzo przemyślana i wzruszająca. Padło podczas niej wiele wspianych słów uznania dla całej społeczności szkolnej.

Uroczystość zakończyły wystąpienia przybyłych gości. Głos zabrali: Pani Grażyna Tereskiewicz wicemistrz Podkarpackiego Kuratorium Oświaty, która odczytała słowa skierowane do społeczności szkolnej przez Podkarpackie-

go Kuratora Oświaty Panią Małgorzatę Rauch, Pan Krzysztof Grad Wójt Gminy Chmielnik wraz z Panią Małgorzatą Drążek przewodniczącą Rady Gminy, w imieniu dyrektorów szkół gminy Chmielnik Pani Joanna Biskup oraz Pan Witold Rak, a także Pani Wiesława Jacek-Zawiło dyrektor szkoły w latach 2001 – 2011.

20. rocznica nadania imienia szkole to doniosły moment wart chwili refleksji i wspomnień, ale też optymistycznego spojrzenia w przyszłość z nadzieją na dalszy rozwój szkoły. Jest ona przecież od kilkudziesięciu lat ważną i nieodzowną częścią lokalnej rzeczywistości.

SP Wola Rafałowska A.Litwin-Ślęmp D. Kłyż

„GRZYBÓW BYŁO W BRÓD...” – W ZABRATÓWCE GRZYBY ZBIERAMY I WIEDZĘ O NICH MAMY!

W związku z tym, że zabratoskie lasy obfitują w grzyby, a tej jesieni mieliśmy ich prawdziwy wysyp i wśród naszych uczniów mamy wielu miłośników grzybobrania, ogłosiliśmy Szkolny Konkurs Wiedzy o Grzybach pt. „Kurka czy lisówka?”. Konkurs odbył 30 listopada i polegał na rozwiązaniu testu z wiedzy na temat grzybów jadalnych i trujących. Największą wiedzą na temat grzybów wykazał się uczeń klasy III – Iwan Styś, drugie miejsce zajął uczeń klasy VII - Jakub Magryś, III miejsce ex aequo zajęli Michał Jaworski i Szymon Dziura, uczniowie klasy III. Serdecznie gratulujemy zwycięzcom. Dziękujemy za udział wszystkim uczestnikom konkursu i życzymy niesłabnącego entuzjazmu w rozwijaniu zainteresowań.

Początkiem listopada podczas zajęć kształtujących kreatywność trzecioklasiści wykonali lapbooki o grzybach. Dzięki temu zadaniu dzieci pogłębiły wiedzę na temat grzybów niejadalnych i trujących, poznały zasady bez-

pieczonego grzybobrania, zasady konsumpcji, zapoznaliśmy się z radami dla grzybiarzy. Dowiedziały się, jakie są objawy zatrucia grzybami i jak wygląda pierwsza pomoc. Oprócz tego w lapbookach pojawiły się quizy, zagadki, krzyżówki, przepisy na dania z grzybów, wiersze i rymowanki o grzybach, a nawet zdjęcia naszych uczniów wykonane podczas grzybobrania. Nie zapomniano również o znanej piosence wykonywanej przez Helenę Majdaniec pt. „Rudy rydz”. Zadanie sprawiło uczniom wiele przyjemności i w dużym stopniu pogłębiło wiedzę i rozwinęło zainteresowania.

Korzystając z okazji, w Roku Romantyzmu Polskiego, przypomnijmy sobie, jak pięknie o grzybobraniu pisał Adam Mickiewicz w epopei „Pan Tadeusz”:

“Grzybów było w bród. Chłopcy biorą krasnolice,
Tyle w pieśniach litewskich sławione lisice,
Co są godłem panieństwa, bo czerw ich nie zjada
I dziwna, żaden owad na nich nie usiada.
Panienki za wysmukłym gonią borowikiem,
Którego pieśń nazywa grzybów pułkownikiem.
Wszyscy dybią na rydza; ten wzrostem skromniejszy,
I mniej sławny w piosenkach, za to najsmaczniejszy,
Czy świeży, czy solony, czy jesiennej pory,

Czy zimą. Ale Wojski zbierał muchomory”.

Joanna Jabłońska, Szkoła Podstawowa im. Orłąt Lwowskich w Zabratówce

WYCIECZKA UCZNIÓW SP W ZABRATÓWCE DO MARKOWEJ I ŁAŃCUTA

„Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat”

13 października uczniowie klas V-VIII wzięli udział w wycieczce edukacyjnej do Markowej i Łańcuta. Pierwszym punktem była wizyta w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Jest to pierwsza w Polsce placówka muzealna w całości zajmująca się tematyką ludności żydowskiej na okupowanych ziemiach polskich. Muzeum zwiedziliśmy z przewodnikiem, który opowiedział o mieszkańcach wsi, którzy ukrywali skazaną na zagładę ludność żydowską oraz przedstawił tragiczną historię rodziny Ulmów. Józef i Wiktoria oraz sześcioro ich dzieci zostali zamordowani 24 marca 1944 r. przez niemiecką żandarmerię. W 1995 r. Wiktoria i Józef Ulmowie zostali uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. W 2010 r. prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył ich Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2003 r. w diecezji przemyskiej rozpoczął się proces beatyfikacyjny rodziny Ulmów, który obecnie toczy się w Watykanie.

Uczestnicy wycieczki mieli okazję zobaczyć pamiątki po bohaterskiej rodzinie: fotografie wykonane przez Józefa, książki i przedmioty codziennego użytku. Uczniowie z zainteresowaniem oglądali pomnik ofiar Holokaustu, tabliczki z nazwiskami Polaków zamordowanych za pomoc Żydom na Podkarpaciu oraz Ścianę Pamięci, gdzie umieszczono nazwiska mieszkańców naszego regionu, którzy ratowali wyznawców judaizmu. Zwiedziliśmy także Sad Pamięci oraz wybraliśmy się na pobliski cmentarz, aby zapalić znicze na grobie rodziny Ulmów. Odnosiło się wrażenie, że w Markowej czas płynął wolniej... Podczas wizyty w muzeum towarzyszyła nam chwila zadumy i zamyślenia nad istotą człowieczeństwa i pozwoliła lepiej

zrozumieć tematykę omawianą na lekcjach. Dla młodzieży była to niezwykle cenna lekcja historii i człowieczeństwa.

Następnie wybraliśmy się do Miejskiego Domu Kultury w Łańcutie, aby obejrzeć adaptację „Małego Księcia” w wykonaniu grupy teatralnej z Wrocławia. Tytułowy Mały Książę wyruszył w podróż, aby dojrzeć i nauczyć się prawdziwie kochać. Na różnych planetach spotkał niesamowitych bohaterów, lecz dopiero trafiając na Ziemię – osiągnął cel swojej podróży. Multimedialna oprawa adaptacji, wzbogacona o muzykę, przeniosła widzów w magiczny świat i przypomnieliśmy sobie, że „Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu. Dobrze widzi się tylko sercem”. Po spektaklu mieliśmy czas na skosztowanie najlepszych lodów i kebabów w Łańcutie. Mogliśmy także zachwycić się szczególnie pięknym o tej porze roku parkiem. Pełni wrażeń i w dobrych nastrojach wróciliśmy do Zabratówki. Ten dzień na długo pozostanie w naszej pamięci.

Joanna Jabłońska

WSPOMNIENIE NARODOWEGO CZYTANIA „BALLAD I ROMANSÓW” W SZKOLE PODSTAWOWEJ W ZABRATÓWCE

1 września, po uroczystym rozpoczęciu roku szkolnego cała społeczność Szkoły Podstawowej im. Orłąt Lwowskich w Zabratówce wzięła udział w Narodowym Czytaniu „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza – akcji objętej honorowym patronatem Pary Prezydenckiej. Ballady odczytali uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz pani Irena Szczypek – pracownik Biblioteki Publicznej w Zabratówce.

Narodowe Czytanie rozpoczęła pani Joanna Jabłońska, odcytując list od Prezydenta Andrzeja Dudy, w którym Prezydent zachęcał do współtworzenia akcji. Następnie pani Edyta Kmiołek odczytała balladę „Pierwiosnek”, pani Katarzyna Mitoraj i pan Radosław Ziarno balladę „Romantyczność”, pani Agnieszka Jaworska odczytała fragmenty ballady „Świtez”, pani Irena Szczypek fragmenty ballady „To lubię”, uczniowie klasy VIII Zuzanna Jaworska, Wiktoria Lichtarska, Julia Woźniak, Filip Lekki odczytali balladę „Świtezianka”, pani Dyrektor Małgorzata Nizioł odczytała fragmenty ballady „Pani Twardowska”, panie Zdzisława Wąsacz i Iwona Jabłońska-Meksuła przeczytały fragmenty ballady „Powrót taty”. Naszą odsłonę Narodowego Czytania 2022 zakończyliśmy pieczętowaniem prywatnych egzemplarzy „Ballad i romansów” pamiątkową pieczęcią przekazaną przez Kancelarię Prezydenta RP. Początkiem listopada szkoła otrzymała list

z Kancelarii Prezydenta RP z podziękowaniem za współtworzenie Narodowego Czytania 2022 oraz okolicznościowy egzemplarz „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza z dedykacją i podpisem Pary Prezydenckiej. Książka będzie stanowiła miłą pamiątkę i na pewno wzbogaci księgozbiór biblioteki. Pragniemy jeszcze raz podziękować wszystkim, którzy wspierali to wydarzenie i wzięli w nim udział.

Joanna Jabłońska, Szkoła Podstawowa im. Orłąt Lwowskich w Zabratówce

„MURY MÓWIĄ”

Mieszkańcy Zabratówki w ostatnim czasie sporo energii przeznaczają na ochronę historycznych pamiątek po swoich przodkach. Dotyczy to głównie niedawno zebranych i opublikowanych zdjęć w przepięknym albumie pt. „Ocalić od zapomnienia”. Atmosfera wspomnień, długie wieczory wyzwoliły potrzebę opowieści o dawnych dziejach. Dziadkowie i babcie pochyleni nad starymi fotografiami snuli opowieści po domach o swoim dzieciństwie i młodości. Tak zrodziła się potrzeba zebrania wspomnień najstarszych mieszkańców w cykl opowiadań pod wspólnym tytułem „Mury mówią”. W tej publikacji przedstawiamy jedno z wielu spisane przez uczennicę klasy VI Szkoły Podstawowej w Zabratówce – Milenę Gibałę.

Nazywam się Milena i mieszkam w Handzlówce, ale chodzę do szkoły w Zabratówce. Jest to urokliwa wioska z pięknym krajobrazem i ciekawą historią. Zabratówka jest szczególnie bliska mojemu sercu, gdyż jest to miejscowość, w której mieszkał mój dziadek Kazimierz z rodziną od 1962 r. do 1986 r. oraz moja mama, która spędziła w szkolnych murach Zabratówki dwa lata jako mała dziewczynka.

Z chęcią wysłuchałam jego opowieści o dawnych czasach. Mój dziadek do szkoły uczęszczał w latach 1965-1972. Budynek szkoły powstał w latach 1908/1907 i stał w miejscu dzisiejszego boiska. Część zajęć odbywała się w pobliskim domu ludowym. Wszyscy uczniowie musieli nosić granatowe fartuszki z białymi kołnierzykami. Po szkole czasami chodzili pieszo kilka kilometrów, nieraz w śniegu po kolana, przez pola, wypożyczać książki do filii biblioteki w Krzywej. Wychowawczynią mojego dziadka

była p. Emilia Nizioł. Dziadzio wspominał z uśmiechem na twarzy klubokawiarnię, gdyż zapraszał tam moją babcie na kawę i ciastko jako młodzieniec. Klub ten otwarty został w 1963 r., do którego zakupiono telewizor. Była to wielka sensacja dla młodzieży i społeczeństwa wsi. W latach siedemdziesiątych działało również kino. Dla mnie jest to niewyobrażalne. Ale musiało to być wydarzenie! Początkowo wynajmowano salę w budynku dzisiejszej straży i wyświetlano filmy. Z czasem powstała prawdziwa sala kinowa na stałe. Ludzie z okolicznych wiosek chętnie korzystali z tej atrakcji. Rozbawiła mnie bardzo opowieść dziadzia, w której wyjawiał mi, że jako szesnastolatek został wyprowadzony z kina za ucho, bo chciał oglądać western. Domy były drewniane, z izbami. Spało się na sianie lub siennikach. Nie było w kranach bieżącej wody. Żeby się umyć lub wykapać, trzeba było zacerpnąć wody ze studni, podgrzać na kafłowej kuchni i przelać do balii lub miednicy. Ulubionym zajęciem dzieci latem było pływanie w rzekach, stawach lub też łapanie ryb do wiklinowych koszy. Ależ to musiała być frajda! Większość czasu dziadziu, jego dwie siostry oraz brat spędzali na pomaganiu rodzicom w pracy na roli. W Zabratówce dawniej nie było Kościoła, więc chodziło się na mszę do pobliskich wsi. Jak przekazał mi dziadek, z czasem w 1971 r. grupa ludzi wybudowała niewielką kaplicę. Odtąd w każdą niedzielę celebrowana była tu Msza św. Kościół zaczęto dopiero budować po uznaniu parafii przez władze na przełomie 1980/81 r. Umożliwiło to zakup działki, gdzie w niedługim czasie rozpoczęto budowę nowego kościoła parafialnego. W 1956 roku oddano do użytku Dom Ludo-

wy, w którym otwarto Punkt Zdrowia, przeniesiono tutaj sklep i dwie sale przeznaczono dla Szkoły Podstawowej. W 1961 roku podłączono 124 gospodarstw do sieci energetycznej. Mój dziadzio jednak nie od razu miał prąd w domu, więc musiał uczyć się w początkowych klasach przy lampie naftowej.

Stwierdzam, że mimo iż mój dziadek nie miał tylu rzeczy i technologicznych wynalazków, jak my dzisiaj, to miał wesołe i szczęśliwe dzieciństwo oraz młodość. On sam potwierdza to i docenia, to co przeżył. Obecnie mieszka w Chmielniku, ale kiedy odwiedza swoją rodziną miejscowość, potwierdza że "mury potrafią mówić".

Lucyna Gonek Magdalena Gibała

WARSZTATY EKOLOGICZNE "ZIELONO MI"

W okresie od czerwca do listopada grupa nieformalna Aktywna Trójka pod patronatem Stowarzyszenia na rzecz rozwoju i promocji wsi Błędowa Tyczyńska "Razem" realizowała projekt Warsztaty ekologiczne "Zielono mi". W ramach projektu przeprowadzono serię trzech warsztatów dedykowanych uczniom Szkoły Podstawowej nr 3 w Chmielniku. Projekt w całości został sfinansowany ze środków Podkarpackich Inicjatyw Lokalnych.

Celem projektu było kształtowanie postaw proekologicznych poprzez przeprowadzenie warsztatów z zakresu ekologii dla dzieci i młodzieży na terenie Szkoły Podstawowej nr 3 w Chmielniku. Warsztaty miały charakter praktyczny.

Pierwsze z nich dotyczyły tworzenia kompozycji w donicach z wykorzystaniem roślin ozdobnych. Podstawą kompozycji były wrzosy. Każdy z uczestników warsztatów własnoręcznie przygotowaną pracę otrzymał w prezencie. Część z wykonanych prac posłużyła do udekorowania wejścia głównego naszej szkoły. W ramach kolejnych warsztatów - "Nasz ogród", młodzież z klas VI-VIII wykonała prace porządkowe i pielęgnacyjne w ogrodzie oraz uzupełniła nasadzenia wokół szkoły. Dzięki dotacji z Podkarpackich Inicjatyw Lokalnych zakupiono wszystkie niezbędne do realizacji warsztatów materiały: rośliny ozdobne, drzewka, ziemię, korę, obrzeża trawnikowe oraz narzędzia ogrodnicze. Dodatkowo doposażono ogród przy-szkolny - zamontowano pojemnik na deszczówkę, pojemnik do segregacji odpadów oraz stojaki rowerowe. Podczas ostatnich warsztatów "Ziołowy ogródek" dzieci z oddziału

zerowego poznały zastosowanie ziół w kuchni, kosmetyce i medycynie oraz założyły własną hodowlę ziół.

Warsztaty były okazją do podniesienia świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży oraz zwrócenia uwagi na konieczność dbania o zielen w naszym otoczeniu.

„Inicjatywa pod nazwą "Warsztaty ekologiczne: "Zielono mi"” jest realizowana w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Fundacja Przestrzeń Lokalna, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON-Rozwój i Innowacja”.

Anna Chmura koordynator projektu SP 3 w Chmielniku

OKIEM I PIÓRKIEM Z ŻYCIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WOLI RAFAŁOWSKIEJ

Wakacje, jak wszystko co dobre, szybko się skończyły, 1 września wróciliśmy do szkoły, wypoczęci i pełni energii do pracy. Jeszcze do niedawna niektórzy z nas byli siódmoklasistami, teraz stali się uczniami klas ósmych. Przed nimi stoi obecnie największe wyzwanie-egzamin. Oprócz codziennej nauki i przygotowań do egzaminów w szkole organizowanych jest szereg różnorodnych kon-

kursów, akcji oraz uroczystości. Oto kilka z nich, które miały już miejsce w tym półroczu:

15 września nasza grupa przedszkolna obchodziła **Międzynarodowy Dzień Kropki**. Celem Międzynarodowego Dnia Kropki jest wzbudzenie u dzieci kreatywności, pomysłowości i zachęcenie ich do tworzenia, działania. Jest to dzień kreatywności i zabawy. Tego dnia nasze za-

bawy wypełnione były kolorowymi kropkami. Na zajęciach dzieci uważnie wysłuchały opowiadania, jak to zwyczajna kropka zmieniła świat małej dziewczynki o imieniu Vashti. Historia ta uświadomiła przedszkolakom, że każdy z nas ma jakieś ukryte zdolności, TALENT.

Pola Nadziei 2022/2023

Jak co roku uczniowie naszej szkoły wzięli udział w akcji "Pola Nadziei" zorganizowanej przez ośrodek Hospicjum Domowe Zgromadzenia Księży Marianów z Warszawy. "Pola Nadziei" to nie tylko wkład w pomoc bardzo chorym, ale także w budowanie cywilizacji nadziei, miłości i pokoju. Żonkilowe "Pola Nadziei" to znaki przypominające, że są ludzie, którzy z nadzieją stawiają czoło wielkim problemom. W zamian za zebrane pieniądze otrzymaliśmy cebulki kwiatów i posadziliśmy je przed szkołą.

Europejski Dzień Języków jest obchodzony co roku 26 września. Wydarzenie to ma zwrócić uwagę na bogactwo języków w Europie, którymi posługują się jej mieszkańcy:

- ponad 200 języków europejskich,
- 24 języki urzędowe UE,
- około 60 języków regionalnych i języków mniejszości,
- wiele innych języków, których używają osoby z innych części świata.

Głównym założeniem tego święta jest promowanie wśród uczniów różnorodności kulturowej i językowej Europy jako wartości, którą należy rozwijać i pielęgnować. Nasi uczniowie, zarówno i Ci najmłodszy, i Ci najstarsi, mieli okazję poznać ciekawostki dotyczące krajów oraz wziąć udział w różnych grach i zabawach językowych.

Wycieczka do Warszawy klas 4-8

W dn. 3-4 listopada br. odbyła się dwudniowa szkolna wycieczka do Warszawy, w ramach projektu „Poznaj Polskę” MEiN. Uczestniczyli w niej starsi uczniowie naszej szkoły. Zwiedzanie stolicy rozpoczęło się od odwiedzenia Stadionu Narodowego. Uczniowie mieli okazję wejść na trybuny, zasiąść za stołem, przy którym siedzą piłkarze podczas konferencji pasowych czy też obejrzenia szatni. Kolejnym punktem programu było zwiedzanie ekspozycji w Muzeum Powstania Warszawskiego. Miejsce to wzbudziło duże emocje i zainteresowanie uczestników wycieczki. Liczne pamiątki, zdjęcia, wypowiedzi świadków historii, filmy i autentyczne przedmioty powstańców przybliżyły realia powstania. Można było uświadomić sobie ogrom poświęcenia i strat warszawskich bohaterów. Ciekawym miejscem okazały się również Łazienki Królewskie, gdzie wśród alejek, w jesiennej aurze, uczniowie zobaczyli m.in. pomniki Fryderyka Szopena czy Pałac na Wodzie. Wielu emocji dostarczyło odwiedzenie Cmentarza Powązkowskiego oraz obejrzenie zmiany warty przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Spacerując po Starym Mieście uczniowie mogli zobaczyć m.in. Zamek Królewski, Plac Zamkowy z Kolumną Zygmunta III, Pomnik Małego Powstańca.

Dla upamiętnienia ważnej daty **11 listopada** odbyła się w naszej szkole uroczysta akademii. Uczniowie zaprezentowali piękne przedstawienie. W niezwykle liryczny i podniosły sposób opowiedzieli o trudnej historii naszego kraju, a przy dźwiękach pieśni patriotycznych i wierszy, przenieśli wszystkich w podróż w czasie po Polsce, dając tym samym lekcję historii.

Uwieńczeniem obchodów listopadowych był występ uczniów na placu „Arena”.

Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia

8 listopada obchodzimy Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania. Celem święta jest promowanie zdrowego jedzenia wśród dzieci, kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych, dbanie o spożywanie regularnych posiłków, informowanie o konsekwencjach złej diety.

W tym dniu zostały zorganizowane zajęcia kulinarne, podczas których uczniowie mogli się wykazać nie tylko doskonałą wiedzą z zakresu zdrowego odżywiania, ale również zaprezentować swoje kolejne umiejętności kulinarne podczas robienia zdrowych kanapek.

Andrzejki, które na stałe wpisały się w scenariusz szkolnego kalendarza, są wspaniałą okazją do dobrej zabawy i jednocześnie źródłem szacunku dla tolerancji oraz obrzędów ludowych. Wróżby pobudzają wyobraźnię, uczą kreatywności, pozwalają oderwać się od rzeczywistości i przenieść w świat marzeń i fantazji. Dyskoteka szkolna była okazją nie tylko do świetnej zabawy, ale także integracji szkolnej społeczności. Zabawę uświetniły przeboje disco polo i współczesnej muzyki popowej. Szaleństw, radości oraz uśmiechu było wiele i każdy z utęsknieniem czeka już na następny andrzejkowy bal. Wszyscy zadowoleni wrócili do domów pełni wiary, że spełni się to, co wywróżyli sobie tego magicznego wieczoru. W tym dniu również dzięki pomocy rodziców powstała „Słodka Chatka”, w której można było zaopatrzyć się w przepyszne słodkości upieczone przez rodziców uczniów.

Wycieczka przedszkolaków do Muzeum Dobranocki w Rzeszowie

Pomimo śnieżnej aury, przedszkolaki ubrane nie tylko w ciepłe ubrania, ale i humoru, 18 listopada, wybrały się na swoją pierwszą wycieczkę z swoimi Paniami. Na pierwszy wyjazd został obrany kierunek Muzeum Dobranocki w Rzeszowie, gdzie dzieci poznały historię znanej dobranocki "Reksio". Przedszkolacy dowiedzieli się jak powstała bajka, jak wyglądały jej początki oraz jak wyglądały bajki dzieciństwa ich rodziców i dziadków. Po zwiedzaniu muzeum i krótkim sensie filmowym, przedszkolaki wyruszyły do miejsca, które wszystkie dzieci kochają - do sali zabaw. Tym razem odwiedziliśmy salę zabaw Caffè Słodziak. Zabaw i radości nie było końca. W swoim kameralnym gronie oraz w przesympatycznej salce, przedszkolaki miały czas dla siebie. Zwieńczeniem zabawy były warsztaty, podczas których, tworzyliśmy i dekorowaliśmy pyszne ciasteczka. Wypieki przedszkolaki zabierały do swoich domów.

"Przybyli ułani pod okienko..." I nie tylko ułani, bo **Mobilna Filharmonia** przybyła do naszej szkoły i z pie-

śnią, słowem i muzyką przypominała o początkach naszego Hymnu Narodowego, uczyła o pieśniach patriotycznych i o byciu Polakiem. Podczas występu zostały wyśpiewane, najpiękniejsze, najważniejsze pieśni legionowe, tak bardzo pomocne przy wyjaśnianiu zawiłości naszych dziejów.

Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia.

Dzieci przyniosły do przedszkola swojego przyjaciela misia. Można było zobaczyć misie małe, średnie, duże, brązowe, różowe, białe, niebieskie itd. Wszystkie były śliczne i wyjątkowe. W tym wesołym dniu przedszkolaki czekało wiele atrakcji. Zostały zaproszone do wspólnej zabawy ze swoimi misiami, poznały historię ich święta, oglądały o nich bajki, prezentację przedstawiającą ilustracje i imiona różnych misiów, wykonywały prace plastyczne. Dodatkowo starsi uczniowie zrobili niespodziankę i każdy kto miał swojego mięciutkiego przyjaciela otrzymywał słodki poczęstunek.

Mikołaj w szkole

Chociaż za oknami brak śniegu, to jednak nastrój świąteczny gościł już od pierwszych dni grudnia. A to za sprawą przygotowań na wizytę Świętego Mikołaja.. Dźwięk dzwoneczka 6 grudnia, który słychać było już z daleka, świadczył o tym, że zbliża się nikt inny, tylko Święty Mikołaj we własnej osobie. Oczekiwany Gość przybył z workiem pełnym prezentów. Dla każdej klasy znalazły się paczki, które osobiście wręczał wszystkim dzieciom. Obdarował też prezentami panie wychowawczynie. Było dużo radości i uśmiechów. Przejęte i uradowane buźki,

zwłaszcza najmłodszych dzieci, potwierdziły, że wierzą w Mikołaja i niecierpliwie go oczekują.

Bezpieczeństwo dzieci było głównym tematem **spotkania listopadowego z dzielnicowymi** w naszej szkole. W spotkaniu udział wzięli uczniowie klas 0 – IV. Panowie Policjanci przypominali o najważniejszych zasadach związanych z bezpieczeństwem. Zostały wytłumaczone dzieciom zasady bezpiecznego zachowania się podczas drogi

do szkoły. Omówiono i przypomniano, którą stroną jezdni należy się poruszać, by nie biegać po drodze, ani się na niej nie bawić, gdyż może to się okazać tragiczne w skutkach. Pan Policjant mówił też o odbłaskach oraz ważnej roli jaką one pełnią i jak przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa pieszych. Przypomniane również zostały zasady bezpieczeństwa w Internecie.

Monika Pondel - SP Wola Rafałowska

PRZYJEDŹ DO NAS MIKOŁAJU, MIKOŁAJU...

I przyjechał! A miał do kogo, bo w spotkaniu udział wzięło prawie 130 dzieci.

Ale od początku ...

Mikołajki w bibliotece

Dokładnie 6 grudnia o godzinie 17:00 dzieci tłumnie umościły się na dywanie, przepięknie ubrane z dominacją koloru czerwonego i pełne radości, ale też wyczekiwania co też się zaraz wydarzy. Najpierw otrzymały czerwone mikołajkowe czapeczki, bo przecież każdy z nas może być Mikołajem. Kolejnym punktem było przedstawienie w wykonaniu teatryku KRAK - ART. Na scenie pojawił się doktor Dolittle i jego zwierzęta. Mali widzowie bardzo chętnie angażowali się w pomaganie doktorowi i leczenie zwierząt. Ale oczekiwanie na Mikołaja dawało o sobie znać i najmłodszy nie mogli usiedzieć na miejscu mimo piosenek i zabaw. W końcu rozległo się głośne hurra! Przybył Mikołaj! Zajął zaszczytne miejsce przy bibliotecznym kominku i z każdym dzieckiem chciał porozma-

wiać, dowiedzieć się jak ma na imię i czymś obdarować. Przy takiej liczbie uczestników kolejka okazała się bardzo długa, ale wszyscy wytrwale czekali na to wyjątkowe spotkanie. Na koniec pamiątkowe zdjęcia i buziaczki dla tego wspaniałego czarodzieja z brodą oraz głośne – „do widzenia”, bo przecież spotkamy się już za rok

Jednak czymże by było spotkanie w bibliotece bez zabaw i tańców. To nieodłączny element tego typu wydarzeń. I choć Mikołaj był już daleko, bo odwiedzał inne dzieci nasze spotkanie wciąż trwało wśród śmiechu, tanecznych wygibasów i szalonych zabaw.

Mamy nadzieję, że to było udane popołudnie dla wszystkich zarówno dla dzieci jak ich rodziców.

Bardzo Wam dziękujemy za ten miły czas, za ciepłe słowa jakie do nas płyną od uczestników i życzymy Wam wielu podarków w tym świątecznym czasie i oby wśród nich było dużo dobrych książek, które będziecie wspólnie czytać. Ho! Ho! Ho!

"Dofinansowano ze środków finansowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych."

Mikołajki w bibliotece

Sylvia Kozak

MAGICZNY CZAS

WIGILIA to magiczny czas: ciepła, radości i miłości. To czas, kiedy ludzie są bardziej uśmiechnięci. Właśnie ten uśmiech daje, nam wiarę i nadzieję na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia.

Mimo tej bogatej oprawy, pełnej tradycji i magii, to jednak nie dania na stole czy prezenty pod choinką są najważniejsze. Najważniejszy jest wspólnie spędzony czas, rozmowy i życzliwość oraz pamięć o osobach, które z wielu powodów mają trudniej niż my.

Z tą myślą w Gminie Chmielnik 19 grudnia miało miejsce wzruszające wydarzenie – OPLATEK MALTAŃSKI pełne spokoju, uśmiechu, wzajemnej empatii i szacunku na pewno na długo pozostanie w naszych sercach. Wspólnie rozmowy przy wigilijnym stole, koledowanie, dzielenie się opłatkiem, wizyta Świętego Mikołaja sprawiły, że poczuliśmy prawdziwą magię świąt, zapominając o codziennych zmartwieniach

Wyjątkowa oprawa słowno-muzyczna przygotowana przez uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Por. Jana Bałdy w Chmielniku oraz Julię Trawkę prze-

niosła nas w świąteczny klimat i dostarczyła wielu wzruszeń, za co pięknie dziękujemy

Opłatek Maltański organizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku we współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Chmielniku.

Sylwia Kozak

DOKOŁA NAS

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Po siedmiu miesiącach intensywnej pracy dobiegliśmy do mety. W naszym przypadku można by się pokusić o stwierdzenie, że drogę do mety sobie narysowaliśmy. A co po drodze się wydarzyło? Teraz jak wracamy wspomnieniami to okazuje się, że naprawdę bardzo dużo. Zrealizowaliśmy 3 bloki tematyczne DOKOŁA KOLORÓW, DOKOŁA ŚWIATA i DOKOŁA MNIE. Wzięliśmy udział w 16 warsztatach edukacyjno animacyjnych takich jak: "Nomenklatura Koloru Wernera", "Połącz się z naturą", "Od zera do digital mastera", "Zapigmentowani" i "Palcem po mapie". Stworzyliśmy własne szkicowniki botaniczne, zaprojektowaliśmy magnesy promujące naszą Małą Ojczyznę, namalowaliśmy wspianię

obrazy, dużo się nauczyliśmy, ale przede wszystkim świetnie się przy tym bawiliśmy.

Doskonale wiemy, że najlepsze efekty są wtedy, gdy czujemy radość i satysfakcję z tego co robimy. I w naszym przypadku TAK właśnie było. Szkoda tylko, że wszystko co dobre szybko się kończy i nasz projekt "Nomenklatura Koloru Wernera" również dobiegł końca. A to oznacza tylko jedno UROCZYSTE ŚWIĘTOWANIE. Finał to zawsze taka wisienka na torcie i długo wyczekiwana chwila. Z jednej strony towarzyszyła nam radość, że możemy się pochwalić efektami wszystkich warsztatów, ale z drugiej strony smutek, że wspólna przygoda dobiega końca. My jednak zapewniamy, że będziemy nadal rysować, a to dopiero początek naszej artystycznej drogi.

Finał "EKSPLOZJA KOLORÓW" był dla nas wyjątkowym wydarzeniem. A to za sprawą wyjątkowych gości, naszych rodziców, rodzeństwa, przyjaciół, nauczycieli oraz dzieci ze Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w Chmielniku, którym chcieliśmy pokazać ile radości i możliwości daje nam zabawa z kolorami. Dziękujemy wszystkim za obecność, wspólną zabawę, wsparcie i tak liczne pochwały. To dla nas ogromna motywacja do dalszej pracy. Dziękujemy również za udział w konkursach zorganizowanych podczas finału. Jeden z nich pozwolił nam wyłonić kolor Wernera roku 2023 i jest to kolor o nazwie „SMOCZY ŻAR”, który na pewno ułatwi nam tworzenie kolejnych wyjątkowych prac.

Wystawa artystyczna „DOKOŁA NAS” miała na celu pokazanie mieszkańcom lokalnej społeczności ile pięk-

nych miejsc jest dookoła nas, że tak naprawdę wcale nie trzeba daleko wyjeżdżać, aby zobaczyć piękne krajobrazy i bogactwo natury. To wszystko mamy tu na wyciągnięcie ręki. I mamy nadzieję, że cel ten udało nam się zrealizować.

Trzymajcie mocno kciuki za Młodych Artystów – uczestników projektu, za ich rozwijanie pasji, umiejętności

i odkrywanie nowych talentów. Kto wie, może wśród 25 osobowej grupy dzieci i młodzieży biorącej udział w projekcie jest następca samego Jana Matejki?

„Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury”.

Sylwia Kozak

PODRÓŻ W CZASIE

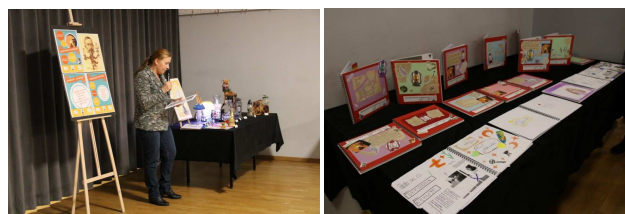

Czy podróże w czasie są możliwe? Dla nas czas i przestrzeń nie stanowią żadnej bariery. Tak więc przenosimy się do Apteki pod Żółtą Gwiazdą gdzie wszystko się zaczęło. To tu Ignacy Łukasiewicz – bohater naszego projektu rozpoczął pracę jako pomocnik aptekarski, gdzie notował receptury w almanachu nazywanym Manuscript. Podążając śladami Wielkiego Polaka zachęcaliśmy do odkrywania jego osiągnięć,

które zrewolucjonizowały myśl ludzką, rozbudziliśmy zainteresowanie naukami ścisłymi u dzieci i młodzieży, uczyliśmy się wrażliwości na potrzeby innych oraz okrywaliśmy pasje oraz talenty. Projekt „RECEPTURY W ALMANACHU” był dla nas lekcją pielęgnowania dziedzictwa regionalnego, które postawił nam w spadku Łukasiewicz. Za nami trzy bloki tematyczne dzięki którym poznaliśmy Ignacego Łukasiewicza nie tylko jako pioniera lampy naftowej, ale również aptekarza, wynalazcę, nafciana, romantyka oraz społecznika. Teraz przyszedł czas, aby zdobytą wiedzę i doświadczeniem podzielić się z rodzicami, rodzeństwem, babciami, dziadkami, przyjaciółmi, nauczycielami oraz mieszkańcami Gminy Chmielnik. Przyszedł czas na FINAŁ czyli uroczyste podsumowanie projektu pt. „PODRÓŻ W CZASIE”. Wydarzenie na, które długo czekaliśmy otworzyła prezentacja tego co wydarzyło się w projekcie oraz wystąpienia uczestników,

którzy mogą być z siebie dumni. My jesteśmy i to bardzo. Wspaniała, energiczna i aktywna 20 osobowa grupa od samego początku bardzo mocno angażowała się w realizację projektu. A to sprawiło, że projekt ten odniósł wielki sukces. Wypowiedzi uczestników projektu podczas finału, wspomnienia i przemyślenia są dowodem na to, że dotąd mało znany młodemu pokoleniu człowiek może być motywacją i inspiracją do wzmacniania tożsamości narodowej i sposobem na świetnie spędzony czas. Wspólnemu świętowaniu zakończenia projektu oraz obchodów Roku Ignacego Łukasiewicza towarzyszyła wystawa powstałych prac, zdjęć oraz almanachów, które z dumą uczestnicy projektu zabrali na pamiątkę do domu. Zorganizowana została również wystawa lamp naftowych zgłoszonych do konkursu „Być jak Ignacy”. Tu pomysłowość kreatywność autorów lamp przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. Prace przestrzenne były tak oryginalne i piękne, że komisja jurorska nie mogła wyróżnić jednej i nagrodzeni zostali wszyscy uczestnicy konkursu. Ale to jeszcze nie koniec. Uczestnicy przeprowadzili podczas finału dodatkowy konkurs, który polegał na narysowaniu lampy naftowej. Ku naszemu zaskoczeniu goście wydarzenia z entuzjazmem wzięli kartki i ołówki do ręki. Uwalniając swoją wyobraźnię szybko powstały pierwsze szkice, a efekty są naprawdę godne podziwu. Dodatkowych wzruszeń dostarczyła nam Pani Marzena Karpińska – lokalna poetka i artystka, która pięknie wyrecytowała wiersze konkursowe „Historia pewnej lampy”. Z uśmiechem na twarzy wspominamy to wydarzenie, a realizacja całego projektu była naprawdę ogromną przyjemnością. Dziękujemy uczestnikom projektu oraz wszystkim osobom zaangażowanym w jego realizację za wspólną przygodę. Zachęcamy serdecznie do odkrywania kolejnych mało znanych i rozpoznawalnych sylwetek Polaków. Fundacji BGK dziękujemy za możliwość realizacji projektu „RECEPTURY W ALMANACHU” oraz zaufanie. Wspólnie osiągnęliśmy cele poprzez popularyzację Ignacego Łukasiewicza – syna podkarpackiej ziemi.

„Projekt dofinansowany przez Fundację BGK w programie „Dzieci Kapitana Nemo” – Edycja III

Sylwia Kozak

Stowarzyszenie

KOŃCY SIĘ 2022 ROK

Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola” 15 listopada zakończyło realizację projektu „Plac Arena inspiruje i motywuje” dofinansowanego z Programu Działaj Lokalnie.

Realizacja projektu pozwoliła pobudzić społeczność gminy Chmielnik, zainteresować ją przedsiębiorczością, sprowokować do działania, dzięki czemu zechcieli zaprezentować swoje prace, wyroby na przygotowanych przez siebie stoiskach oraz własne umiejętności, talenty na scenie podczas pikniku Święto Przedsiębiorczości w Woli Rafałowskiej. Nastąpiła wymiana doświadczeń, nawiązanie współpracy. Udało się również uaktywnić i zintegrować mieszkańców wokół zajęć sportowych – ćwiczeń gimnastyczno-rehabilitacyjnych na świeżym powietrzu i w sali. Mieli i nadal mimo zakończenia projektu mają możliwość poprawy swojej sprawności fizycznej i kondycji psychicznej dzięki zajęciom, które odbywają się w Świetlicy i terapii śmiechem podczas ćwiczeń. Zaplanowane we wniosku cele zostały osiągnięte w stopniu zadowalającym.

Grupa nieformalna Miłośnicy ziół współpracująca ze Stowarzyszeniem „Nasza Wola” 30 listopada zakończyła projekt „Zioła to nasze dobro wspólne” dofinansowany z Programu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023”.

Założone cele, którymi było uaktywnienie mieszkańców, aby chcieli wyjść z domu, podziwiać piękno przyrody, nauczyć się niej korzystać tak jak robili to nasi przodkowie, dla zachowania dobrego zdrowia fizycznego i psychicznego zostały osiągnięte. Działania: bzywe żniwa, rajdy piesze „Z ziołami za pan brat” i „Wrotyczne Pola”, warsztaty w plenerze czy poznananie i sadzenie ziół przez przedszkolaków wymagały wyjścia z domu i kontaktu z przyrodą, podziwiania jej, poznawania, korzystania z jej dobrodziejstw. Spotkania w Świetlicy i Izbie Tradycji (warsztaty, podsumowanie) integrowały, zachęcały do działania, uczyły nowych rzeczy. Mieszkańcy od przedszkolaków po seniorów, uczestnicząc w poszczególnych wydarzeniach poszerzali i zdobywali nową wiedzę o ziołach tych znanych oraz popularnych chwastach, które mają również niezwykle wartości smakowe, odżywcze i prozdrowotne. Mogli się o tym przekonać konsumując przygotowane podczas warsztatów kulinarnych potrawy, herbatki (lebiód i lebiódka, pięciornik gęsi, bluszczyk kurdybanek,

pokrzywa, nawłóć pięknie komponowały się, pachniały przyrządzane z warzywami i wkładką mięsną „chłopski garnek” oraz z makaronem czy kaszą) jak również używając własnoręcznie zrobionych na warsztatach kosmetycznych kremko – dezodorantów, terapeutycznych perfumek (przeciwbólowych, przeciwzakrzepowych) i soli do kąpie-li. Zajęcia prowadzone były społecznie przez miłośniczkę i znawczynię ziół, w bardzo miłej i przyjaznej atmosferze. Uczestnicy otrzymali potrzebne składniki zakupione z dotacji.

Warsztaty kosmetyczne.

Warsztaty kulinarne.

Przedszkolaki na podsumowanie udziału w projekcie upiekły pyszne ciasteczka.

Działania uczyły i zachęcały do wykorzystywania tego co nas otacza. Przybliżyły oraz poszerzały wiedzę o ziołach, sposobie ich zbierania, przechowywania i bezpiecznego wykorzystywania w życiu codziennym. Przekonywały, że zioła to nasze dobro wspólne i że warto wrócić do natury.

11 listopada 2022 r. tradycyjnie, choć tym razem podczas gminnych obchodów Święta Niepodległości, na Placu Arena zapłonęło Ognisko Patriotyzmu. Była to piękna uroczystość, która zgromadziła wielu mieszkańców Gminy Chmielnik. Stowarzyszeniu udało się zaprosić Orkiestrę Dętą działającą przy Domu Kultury w Krasnem, która swoją marszową muzyką dodała uroku temu wyjątkowemu dniu. Było to możliwe dzięki dotacji otrzymanej z UG w Chmielniku na działania Stowarzyszenia w 2022 r. Pięknie zaprezentowali się uczniowie oraz przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego z Woli Rafałowskiej. Uroczystość zakończył barwny pokaz fajerwerków. Dziękujemy serdecznie wszystkim dzięki, którym mogliśmy wspólnie świętować w tak podniosłej atmosferze.

Przedstawiciele Stowarzyszenia uczestniczyli w podsumowaniu projektów realizowanych przez organizacje na naszym terenie i poza. Bardzo miło jest patrzeć jak projekty integrują lokalne społeczności, motywują do działania i poszerzania wiedzy w różnych dziedzinach. Dziękujemy za zaproszenia.

Kolejny raz Stowarzyszenie „Nasza Wola” włączyło się w przygotowanie upominków mikołajkowych dla Hospicjum Dziecięcego w Rzeszowie oraz przekazało zebra-
ne nakrętki. Przygotowaliśmy również paczkę z żywnością dla rodziny z Ukrainy.

Wesołych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2023 Roku życzy Zarząd i Członkowie Stowarzyszenia „Nasza Wola”

Danuta Szajna

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W CENTRACH MIEJSCOWOŚCI

W październiku i listopadzie bieżącego roku organizacje pozarządowe – Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola”, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Błędowa Tyczyńska "RAZEM" i Ochotnicza Straż Pożarna w Zabratówce podpisały umowy z Województwem Podkarpackim w sprawie przyznania pomocy na realizację operacji dotyczących zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola” realizuje projekt pn. „Budowa obiektów małej architektury na placu „Arena” w Woli Rafałowskiej”. Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie centrum miejscowości Wola Rafałowska poprzez przebudowę i budowę obiektów małej architektury. Miejscem wybranym na lokalizację projektu jest działka położona przy kompleksie rekreacyjnym „Arena”.

Zakres zadania obejmuje:

- budowę drewnianej wiaty z grillowiskiem,
- przebudowę boiska do piłki plażowej,
- wykonanie części ogrodzenia panelowego.

Wartość uzyskanego dofinansowania: 60 000,00 zł

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Błędowa Tyczyńska "RAZEM" jest autorem projektu pn. „Budowa elementów małej architektury w miejscu publicznym w Błędowej Tyczyńskiej”. Przedmiotem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie miejsca publicznego

w miejscowości Błędowa Tyczyńska poprzez rozbudowę placu zabaw tj. montaż dodatkowych elementów małej architektury oraz budowę ogrodzenia i chodnika. Miejscem wybranym na lokalizację projektu jest obiekt publiczny mający charakter sportowo – rekreacyjno – turystyczny położony nieopodal budynku przedszkola.

Zakres zadania obejmuje:

- dostawę i montaż następujących urządzeń:

- karuzela,
- zestaw mały alpinista,
- huśtawka na 2 nogach,
- tablica informacyjna,
- ławki (2 kpl.),
- kosz na śmieci (1 szt.),

- odnowę elementów drewnianych przy istniejącym placu zabaw,

- budowę chodnika z kostki brukowej,

- wykonanie ogrodzenia placu zabaw.

Wartość uzyskanego dofinansowania: 60 000,00 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Zabratówce realizuje zadanie pn. „Budowa elementów małej architektury w centrum miejscowości Zabratówka”. Projekt obejmuje zagospodarowanie centrum miejscowości Zabratówka poprzez przebudowę kompleksu obejmującego plac zabaw, ścieżkę edukacyjną (przyrodniczą), renowację pomnika i przebu-

dowę chodnika. Miejszem wybranym na lokalizację projektu jest działka położona przy szkole podstawowej.

Zakres zadania obejmuje:

- a) dostawę i montaż następujących urządzeń:
 - kasjopeja – plac zabaw,
 - karuzela pszczołka – plac zabaw,
 - tablice edukacyjne – ścieżka edukacyjna,
 - kostki wiedzy – ścieżka edukacyjna,
 - tablica informacyjno – turystyczna,
 - ławki – mała architektura,
 - stojak na rowery – mała architektura,
 - kosze na śmieci – mała architektura,
- b) przebudowę ogrodzenia placu zabaw,
- c) odnowienie placu zabaw,
- d) modernizację kopca – pomnika,
- e) przebudowę alejki z kostki brukowej,

f) zagospodarowanie przestrzeni zielonej z nasadzeniami.

Wartość uzyskanego dofinansowania: 80 000,00 zł.

Termin wykonania wszystkich zadań został wyznaczony na wrzesień 2023 r. Dzięki realizacji operacji rozbudowane zostaną centra rekreacyjno – sportowe miejscowości, gdzie wolny czas spędzają zarówno mieszkańcy jak i turyści. Obiekty będą ogólnodostępne, wszyscy chętni będą mogli z nich korzystać nieodpłatnie.

Operacje mają na celu rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w centrum miejscowości. Zadania współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Są to kolejne już środki dotacyjne, które udało się pozyskać organizacjom pozarządowym za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Dolina Strugu” w Błazowej.

Marek Czarnota

Ochotnicza Straż Pożarna

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Zakończyła się realizacja projektu pn. „Ocalić od zapomnienia”. W sobotę 29 października br. w remizie OSP w Zabratówce odbyło się spotkanie podsumowujące to przedsięwzięcie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez druhów z OSP oraz Panie z KGW. W spotkaniu oprócz strażaków i mieszkańców Zabratówki wzięło udział wielu zaproszonych gości i delegacji min.: Przewodnicząca Rady Gminy Chmielnik – P. Grażyna M. Drażek, Wójt Gminy Chmielnik – P. Krzysztof Grad, Sekretarz Gminy – P. Magdalena Wdowik – Reczek, Skarbnik Gminy – P. Beata Bazan, Proboszcz Parafii pw. M.B.R. w Zabratówce – ks. kanonik Władysław Stachnio, Kierownik GBP w Chmielniku – P. Beata Wojnarowicz – Hondz, Opiekun Biblioteki w Zabratówce – P. Irena Szczypek, Dyrektor SP w Zabratówce – P. Małgorzata Nizioł, Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady KGW w Rzeszowie – P. Janina Kuźniar, Przedstawiciel GOK w Łańcucie – P. Marcin Kisała, delegacje KGW z Albigowej, Borówek, Błędowej Tyczyń-

skiej, Chmielnika i Handzlówki, przedstawiciele Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Błędowa Tyczyńska "RAZEM" i przedstawiciele Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola”.

Konferencja była końcowym etapem realizacji projektu, którego celem jest ocalenie od zapomnienia historii lokalnej, przede wszystkim miejscowości Zabratówka, zapisanej głównie na fotografiach, podniesienie świadomości historycznej mieszkańców oraz pobudzenie wrażliwości na historię i kulturę. Autorem i opiekunem projektu jest OSP Zabratówka, a do współpracy przy jego realizacji zaproszono KGW w Zabratówce, Radę Rodziców przy SP w Zabratówce i MDP. Przedsięwzięcie prowadzone było przez Zespół Projektowy w składzie: Marek Czarnota, Stanisława Czarnota, Przemysław Czarnota, Elżbieta Drabicka, Łukasz Dziura, Krystyna Grządziel, Jakub Lemik, Iwona Pieńczak i Monika Stanisław.

Realizacja projektu pozwoliła osiągnąć zakładane efekty:

- przeprowadzono zbiórkę zdjęć, starych albumów, klisz i negatywów. Pozyskano ponad 2200 fotografii, wszystkie zostały zdigitalizowane. Szczególnie cenne zbiory dostarczył druh Artur Ciura.
- zorganizowano cykl warsztatów mających na celu opisanie historii, kontekstu poszczególnych fotografii i identyfikacji osób na nich znajdujących się. Podczas spotkań opisano ponad 400 najciekawszych zdjęć,
- w budynku remizy przygotowana została wystawa fotografii zebranych w czasie realizacji projektu. Pokaz obejmuje 180 wyselekcjonowanych zdjęć obrazujących przekrój zgromadzonych zbiorów. Ekspozycja ma charakter stały, każdy chętny podczas różnych uroczystości wiejskich czy strażackich będzie mógł zapoznać się ze zbiorami,

- opracowano i wydano 20 egzemplarzy albumu ze zdjęciami. Wydawnictwo zawiera ponad 160 najciekawszych i najlepiej opisanych fotografii. Cały nakład przeznaczony dla instytucji publicznych (biblioteki, szkoły) i dla organizacji pozarządowych,
- uruchomiono i udostępniono dedykowaną dla projektu stronę internetową. Zamieszczono tam 300 najciekawszych i opisanych fotografii. Autorem strony jest druh Damian Glazer. Adres strony:
<https://zabratowka.ires.pl/>

Projekt realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025 Priorytet 4, Kierunek interwencji 4.1. BLISKO-Biblioka/Lokalność/Inicjatywy/Społeczność/Kooperacja/Oddolność.

Przedsięwzięcie OSP jest częścią dużego projektu Gminnej Biblioteki Publicznej w Chmielniku pn. "Marker Space BLISKO Biblioteki" do którego zaproszone zostały organizacje pozarządowe i grupy nieformalne z terenu gminy. Autorzy przedsięwzięcia dziękują koleżankom z biblioteki za pomysł i realizację tej wspaniałej inicjatywy.

Dzięki realizacji projektu pn. „Ocalić od zapomnienia” udało się zgromadzić i opisać pokaźny zbiór dawnych fotografii, w ten sposób udało się zachować część lokalnej historii. W tej chwili już widać, że przedsięwzięcie wywarło duże wrażenie na mieszkańcach gminy, uwidaczniają się bardzo pozytywne reakcje, oferowana jest pomoc mająca na celu kontynuację opisanych działań. Inicjatywa ma charakter otwarty, cały czas będą gromadzone nowe zbiory, a strona internetowa będzie aktualizowana. Utworzona została również strona facebookowa powiązana ze stroną projektową, która stała się platformą kontaktową z zainteresowanymi.

Zachęcamy wszystkich do wspólnej pracy nad rozwojem projektu. Każdy kto ma jakąś wiedzę pozwalającą opisać poszczególne fotografie lub zbiory, które chciałby udostępnić może się z nami kontaktować poprzez pocztę elektroniczną pisząc na adres e-mail:
osp.zabratowka@gmail.com

Marek Czarnota

Więść Gminna z Chmielnika (rejestracja z dnia 18 lutego 1997 r. postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie Wydział I Cywilny na wniosek Urzędu Gminy w Chmielniku) – redaguje kolegium: Krzysztof Grad, Magdalena Wdowik-Reczek, Beata Wojnarowicz-Hondz. Skład i łamanie Adam Antosz. Druk: Urząd Gminy Chmielnik. Nakład: 100 egz.

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustowania publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.